



کد اقتصادی همایش
97181-21-3

راستای سلامت

سازمان بهداشتی

کشاورزی

FANBAZAR

سازمان بهداشتی

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

بررسی قدرت رقابتی گیاه دارویی همیشه بهار (*Calendula officinalis* L) با علف هرز

خرفه *Portulaca oleracea* L.

سید محسن حسینی^۱، ثریا مهرآباد پوربناب^۲، آسیه حسن جانی^۳

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)،

۲- دانش آموخته رشته گیاهان دارویی و کارشناس ارشد اصلاح نباتات دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

۳- دانش آموخته رشته گیاهان دارویی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

چکیده

گیاه دارویی همیشه بهار با نام علمی *Calendula officinalis* L. گیاهی یکساله متعلق به تیره مرکبان بوده و گل‌های این گیاه علاوه بر مصارف خوراکی دارای مواد موثره و ترکیباتی است که در صنعت داروسازی کاربرد دارد. تراکم گیاهی و الگوی مناسب کشت برای گیاهان و نیز این گیاه نقش موثری در میزان تولید در واحد سطح دارد. از سوی دیگر وجود علف هرز و رقابت بین گیاه اصلی و علف‌های هرز مانعی در مسیر حصول حداکثری محصولات کشاورزی است. برای بررسی تاثیر رقابت گیاه همیشه بهار با رقیب قدرتمندی چون علف هرز خرفه آزمایشی بصورت فاکتوریل بر پایه بلوکهای کامل تصادفی اجرا گردید که در آن فاکتورهای آرایش کشت (با دوسطح کشت تک ردیفه و دو ردیفه) و فاکتور تراکم علف هرز خرفه (با چهار سطح صفر، ۱ برابر، ۲ برابر و ۳ برابر تراکم همیشه بهار) با سه تکرار انجام گرفت. پس از برداشت نمونه‌ها صفات عملکرد بیولوژیک در واحد سطح، مقدار گل تولیدی در واحد سطح، وزن خشک تک بوته همیشه بهار، ارتفاع همیشه بهار، وزن خشک تک بوته خرفه و ارتفاع خرفه اندازه گیری و ثبت گردید. نتایج حاصل تجزیه واریانس حاکی است که الگوی کشت موجب بروز اختلاف معنی دار در سطح یک درصد در عملکرد بیولوژیک و کل گل تولیدی در واحد سطح گردید. تاثیر تراکم علف هرز بر عملکرد بیولوژیک در سطح ۵ درصد و بر وزن تک بوته خرفه، وزن خشک تک بوته همیشه بهار و ارتفاع خرفه در سطح یک درصد اختلاف معنی دار نشان داد. اثر متقابل الگوی کشت × تراکم علف هرز بر عملکرد بیولوژیک و وزن خشک تک بوته همیشه بهار در سطح ۵ درصد و بر وزن تک بوته خرفه در سطح ۱ درصد موجب بروز اختلاف معنی دار شد. در نهایت با توجه به نتایج آزمایش، کشت دو ردیفه همیشه بهار هم به دلیل برتری عملکرد بیولوژیک، تولید گل بیشتر به دلیل افزایش رقابت به نفع گیاه همیشه بهار توصیه گردید.

کلمات کلیدی: گیاه دارویی، رقابت، تراکم، الگوی کشت و همیشه بهار